

Asia: VN/34601/2024

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi laeiksi yliopistolain 43 §:n ja ammattikorkeakoululain 32 §:n muuttamisesta (yhden opiskeluoikeuden säännös)

Lausunnonantajan lausunto

Ovatko esityksen tavoitteet kannatettavia?

METO - Metsäalan Asiantuntijat ry kiittää mahdollisuudesta lausua esitysluonnoksesta.

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi yliopistolakia ja ammattikorkeakoululakia säännöslisäyksin niin, että kun opiskelija ottaa vastaan uuden tutkintoon johtavan opiskeluoikeuden, menettää hän aiemmat voimassa olevat saman ja alemman tasoiset opiskeluoikeutensa. Eli mahdollisuus suorittaa yhtäaikaaisesti kahta samantasoista tutkintoa poistuisi.

Tämä kannustaisi valmistumaan ja vapauttaisi paikkoja muille opiskelijoille. Tavoite on kannatettava, mutta se vaatii erityistoimia, jottei menetetä opintovuosia ja aiheuteta sen myötä tehottomuutta työmarkkinoille.

Onko esitys kannatettava? Perustelkaa myönteinen tai kielteinen kantanne.

Esitys kannustaisi opiskelijoita valmistumaan, ennen uusiin opintoihin hakeutumista, mikä on kannatettavaa - mutta seuraavat asiat tulisi pohtia uudelleen:

- erityishuomio on keskitettävä siihen, että uuden opiskelupaikan vastaanottaminen ei saa johtaa yllätyksellisiin tai kohtuuttomiin seurauksiin opiskelijan aiempien opiskeluoikeuksien osalta, kuten esimerkiksi useamman vuoden opintojen menettämisen. Tämä tulee estää oheistuksilla, neuvonnalla, sekä teknisin ratkaisuin.

- järjestelmän pitää olla sellainen, että se rohkaisee hakeutumaan koulutukseen jo ennen alemman tutkinnon valmistumista, jottei menetetä vuosia ja aiheuteta tehottomuutta yhteiskuntaan, ns. rakenteellisia välivuosia opintoihin. Samalla aiempien opintovuosien menettäminen tulee estää.

METO - Metsäalan Asiantuntijat ry mielestä on syytä pohtia uudelleen niin, että uusi opiskeluoikeus ei mitätöisi aiempia suoritettuja opintoja. Toinen mahdollisuus olisikin, että opinto-oikeus olisi vain yhteen tutkintoon kerrallaan, mutta myöhemmin olisi mahdollista aktivoida aiemman/aiempien tutkinnon/tutkintojen suorittaminen uudelleen. Yhteiskunnan kannalta hukataan vuosia, mikäli opiskelija menettää oikeuden suorittaa loppuun tutkintonsa uuden opiskelupaikan vastaanottamisen vuoksi, vaikka opiskelija olisi kohta valmistumassa.

Ovatko esityksen vaikutusarviot oikeansuuntaiset? Puuttuuko vaikutusarvioista jotakin?

Tuovatko menetetyt opintopaikat samassa suhteessa aloituspaikkoja? Mielestämme se on epätodennäköistä. Entä kuinka monella opiskelijalla on useita opiskeluoikeuksia, miten yleinen tilanne on? Tuleeko yhteiskunnalle suurempi haitta mikäli vuosien opiskelu menee hukkaan ja haaskataan resursseja, kun opiskeluoikeus päättyy kesken.

Muut huomionne esityksestä

Ei muita huomioita.

Eklund Tiina
METO - Metsäalan Asiantuntijat ry